

Vad är ECVET?

Bakgrund

Arbetstagarnas mobilitet är av avsevärd betydelse, när det gäller att vidareutveckla Europas ekonomiska enhet, förutom ytterligare framsteg vid skapandet av en enhetlig hemmamarknad för varor och tjänster, även främja ett erfarenhetsutbyte över gränserna och verka för utvecklingen av en europeisk identitet. Ekonomins verklighet uppfyller hittills ej des mål. Den *yrkesmässiga grundutbildningen* skulle kunna vara den period i livet, under vilken den europeiska arbetstagaren samlar mobilitetserfarenheter redan på tidigt stadium. I verkligheten spelar dock utbytet av lärlingar över de innereuropeiska gränserna kvantitativt ingen stor roll. I sitt Lissabon-arbetsprogram från februari 2002 har den europeiska utbildningsministerkonserjen kommit överens om ett systematiskt och strukturerat utbildningssamarbete inom den Europeiska unionen. I Köpenhamn-förklaringen (2002) identifierades speciellt utvecklingen av ett prestationspunktsystem för den yrkesmässiga ut- och vidarebildningen som ett gemensamt uppgiftsområde: Utvecklingen av ett *European Credit (Transfer) System for Vocational Education and Training* (ECVET) tar upp utgångspunkten av European Credit Transfer System (ECTS) för främjande av den innereuropeiska mobiliteten hos studerande, som utvecklas sedan 1989, måste emellertid också ta hänsyn till *yrkesutbildningens särigheter*. Kommissionen har därför satt in en teknisk arbetsgrupp (TAG), som tog upp sitt arbete i december 2002. På grundval av TAGs förarbeten presenterades förslaget till en ECVET-modell i juli 2005 i Bryssel för generaldirektörerna för allmän och yrkesmässig utbildning. För närvarande förfinas förslaget – inte minst på grundval av de båda forskningsprojekten *ECVET reflector* (www.ecvet.net) och *ECVET connexion* (www.ecvetconnexion.com).

ECVETs karaktär och prestationer

Inom yrkesutbildningens område har EU-kommissionen en understödjande och kompletterande funktion gentemot medlemsstaterna: Artikel 149 i EGV formulerar ett harmoniseringsförbud, artikel 150 förbudet för centrala ingrepp i de nationella yrkesutbildningssystemen. I överensstämmelse med subsidiaritetsprincipen är ECVET upplagt som ett system, som stödjer sig på de europeiska medlemsstaternas frivilliga deltagande och åsyftar transparens mellan systemen under hänsynstagande till nationella lagstiftningar inom ut- och vidarebildningen. ECVET är ett *system för ackumulering och överföring av prestationspunkter inom den yrkesmässiga ut- och vidarebildningen*. Med dess hjälp kan utbildningsresultat, som en person har uppnått inom sin yrkesmässiga utbildning, dokumenteras och bekräftas utöver "systemgränserna".

- Härvid måste man först tänka på de *nationella yrkesutbildningssystemens gränser*: För eleverna blir det möjligt, att exploatera utbildningsavsnitt som genomgått i ett annat europeiskt land i sitt hemland.
- Det handlar emellertid även om främjandet av *elevernas mobilitet inom ett utbildningssystem*: om *den vertikala och horisontella genomsläppligheten* mellan dess subsystem och i synnerhet mellan yrkesutbildningen och högskolbildningen i Europa.

- Slutligen kan även elever *utom utbildningssystemet* profitera. Då ECVET även tar hänsyn till resultaten av informellt lärande (inkl. lärandet inom arbetsprocessen), understödjer det deras erkännande, såvitt detta motsvarar nationell lagstiftning.
ECVET tillåter dokumentering, giltigförklaring och erkännande av utbildningsresultaten, som uppnåtts i utlandet – oberoende av, om det gäller formell yrkesutbildning eller icke formella sammanhang. Det är personcentrerat, dvs. det bygger på giltigförklarandet av de olika uppnådda kunskaperna, färdigheterna och kompetenserna¹, som är basen för deras ackumulering och transferering. Denna väg över utbildningsresultaten ansågs nödvändig, eftersom yrkesutbildningssystemen och de olika utbildningsförloppen varierar mycket starkt i jämförelse med situationen inom högskolområdet. Beskrivningen av utbildningsresultaten sker över så kallade enheter (*units*), som, genom att de sammanfattar olika kunskaper, färdigheter och kompetenser, har en dubbel effekt:
- Definitionen av *units* ger information över de kunskaper, färdigheter och kompetenser som skall förvärfvas (kvalitativ dimension).
- Samtidigt förbinds de med fastläggandet av ett kreditpunktsantal, som värderar enheten i förhållande till "full kvalifikation" – oberoende av hur denna nu är definierad i respektive nationell kontext (kvantitativ dimension).

Dessa *units* är de element, som transfereras resp. ackumuleras och sålunda möjliggör mobiliteten. Hur de kan *kombineras*, är föremål för en nationell reglering, som t.ex. äger rum vid definition av yrkesbeskrivningar eller av utbildningsplaner för yrkesskolor. Ur elevens synvinkel kan ackumulering och transferering beskrivas som följer:

- Under utlandsvistelsen förvärfvas kunskaper, färdigheter och kompetenser i form av en eller flera enheter. Utbildningsprestationerna *dokumenteras*, efter utlandsvistelsen *transfereras och tillräknas* de den nationella utbildningen. De nya enheterna *ackumuleras* med tidigare förvärfvade enheter.
- Enheterna kan förvärfvas i alla europeiska medlemsstater, i vilka motsvarande metoder praktiseras, över giltigförklaring av yrkeserfarenheternas resultat. Dessa kan sedan tillräknas en i respektive nationell kontext existerande totalkvalifikation. Staterna som deltar i systemet, definierar "vederbörande ställe" – härmed menas institutioner i medlemsstaterna, som tilldelar erkända kvalifikationer (i Tyskland: delstatsmyndigheter, kammare, universitet, etc.).

Från förslag till system

Vid beskrivningen av ECVETs grundelement och funktionssätt framgår, att ett flertal nationella aktörer är inbundna i totalprocessen. Konventioner och överenskommelser mellan utbildningsinstitutioner, företag och nationella myndigheter erfordras.

---

¹ Kunskaper, färdigheter och kompetenser används här i enlighet med EQF konsultationspropositionen.

ECVET-systemet omfattar därför en rad av instrument och informationsbärare. Dessa har delvis utvecklats redan tidigare inom den europeiska kontexten och införts på nationell nivå, som t.ex. EUROPASS. Delvis krävs ECVET-specifika instrument, av vilka vissa fortfarande befinner sig på utvecklingsstadiet.

- *Memorandum of Understanding* som huvudinstrument har karaktären av en frivillig överenskommelse, som träffas mellan yrkesutbildningsinstitutioner, nationella myndigheter och ytterligare ansvariga ställen i de olika deltagarstaterna. Det skapar ömsesidigt förtroende, genom att allmänt reglera samarbetet inom områdena giltigförklaring och erkännande av kvalifikationer i sammanhang med elevernas mobilitet.
- *Utbildningsöverenskommelsen* skrivs under av utbildningsinstitutionerna i båda länderna samt av eleven. Den beskriver utbildningsresultaten, som skall uppnås under mobilitetsfasen, kvalitativt och kvantitativt, och skrivs under såväl av den utsändande som den upptagande organisationen som även av eleven.

Redan år 2006 skall den fullständiga handboken för ECVET-systemet vara klar.

[Sammanfattat efter Isabelle Le Mouillour, Det europeiska prestationspunktssystemet för yrkesutbildningen: Läge och perspektiv]